

Komunikat prasowy

Luksemburg, 13 listopada 2020 r.

Kontrola wyników osiągniętych w ramach programów UE – rezultaty nie są jednoznacznie pozytywne, należy też zapewnić lepszą jakość informacji

Sprawozdawczość Komisji Europejskiej na temat tego, jakie wyniki udało się uzyskać w ramach unijnych programów wydatkowania, wykazuje niejednoznaczny obraz sytuacji – wynika z nowego sprawozdania opublikowanego dziś przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Kontrolerzy z zadowoleniem przyjmują wprowadzenie fakt, że sprawozdawczość wciąż się poprawia i staje się coraz bardziej wyważona, ale jednocześnie zwracają uwagę na szereg problemów: przeprowadzane przez Komisję oceny osiągniętych wyników nadal różnią się pod względem jakości w zależności od programu, a ustanowienie solidnych wskaźników wykonania zapewniających odpowiednie informacje w dalszym ciągu przysparza trudności. Zdaniem kontrolerów Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, powinna dopilnować, by dane na temat wyników wykonania budżetu, jakie podaje w swoich sprawozdaniach, były jeszcze bardziej wiarygodne.

Kontrolerzy sprawdzili, czy Komisja ustanowiła solidne procedury na potrzeby ogólnej dorocznej sprawozdawczości dotyczącej wyników unijnych polityk i programów wydatkowania, a także czy cele w ramach tych polityk i programów były osiągnięte w sposób skuteczny, efektywny i oszczędny. – Obywatele chcą wiedzieć, czy programy unijne przynoszą oczekiwane rezultaty i zapewniają gospodarne wykorzystanie środków – **powiedział Jan Gregor, członek Trybunału odpowiedzialny za sprawozdanie.** – Komisja ustanowiła odpowiednie procedury opracowywania horyzontalnych sprawozdań na temat wyników, a przedstawiane przez nią oceny są jaśniejsze i bardziej wyważone niż w przeszłości. Nie wskazuje ona jednak wyraźnie, na ile wiarygodne są podawane przez nią informacje.

W minionych latach doroczna sprawozdawczość Komisji na temat wyników uległa poważnym zmianom. Początkowo miała ona postać zbioru odrębnych sprawozdań, a obecnie przyjęła formę bardziej spójnego pakietu dokumentów i obejmuje osobne sekcje poświęcone ocenie wyników osiągniętych w poszczególnych programach wydatków, co należy uznać za ważny krok we właściwym kierunku. Kontrolerzy są jednak zdania, że oceny Komisji przedstawione w bardziej zwięzłym i ogólnym rocznym sprawozdaniu na temat zarządzania budżetem UE i jego wyników dają zazwyczaj nazbyt pozytywny obraz sytuacji w porównaniu z bardziej szczegółowymi analizami zawartymi w dokumentach programowych. Co więcej, w opinii kontrolerów kompleksowa ocena niektórych programów wciąż nie jest możliwa, co wynika głównie z ograniczonych informacji na temat ich wyników. Mimo to, opierając się na wskaźnikach podanych za 2019 r. oraz ostatnich ewaluacjach Komisji i wynikach kontroli Trybunału, kontrolerzy ocenili,

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczącego wyników wykonania budżetu UE. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

czy programy realizowane we wszystkich najważniejszych obszarach budżetu UE znajdują się na dobrej drodze do osiągnięcia założonych celów.

Konkurencyjność: W przypadku unijnego programu badawczego „Horyzont 2020” nic nie wskazuje na to, by osiągnięcie wyników miało być zagrożone. Zaobserwowano też liczne przykłady projektów zwieńczonych sukcesem. Kontrolerzy znaleźli wiele dowodów potwierdzających, że program ten zapewnia unijną wartość dodaną dzięki swojemu wyjątkowemu, ogólnoeuropejskiemu charakterowi. Jeśli chodzi o inny program przewodni – fundusz EFIS (tzw. plan Junckera) – ze wskaźników wynika, że jest on na dobrej drodze do uruchomienia inwestycji na kwotę 500 mld euro. Kontrolerzy zauważyli jednak, że część z tych inwestycji mogła zostać sfinansowana na zasadach rynkowych, a ponadto przestrzegają przed przeszacowaniem wartości mnożnika, gdyż może to doprowadzić do nadmiernie optymistycznych wniosków.

Spójność: Choć Komisja i państwa członkowskie zrewidowały już poziomy docelowe wyznaczone pierwotnie na okres 2014–2020, jedynie w przypadku nieco ponad jednej trzeciej wskaźników przyjętych dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności odnotowuje się terminowe postępy. Przed wybuchem kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 wszystko wskazywało na to, że większość poziomów docelowych w obszarze zatrudnienia i kształcenia zostanie osiągnięta do 2020 r. Jeśli natomiast chodzi o badania i rozwój, ubóstwo i wykluczenie społeczne, postępy zachodziły wolniej niż planowano. Dane Komisji na temat wyników pokazują, że programy realizowane w tym obszarze polityki nie spełniają początkowych oczekiwań.

Zasoby naturalne: Zdaniem kontrolerów informacje na temat wyników osiągniętych w ramach WPR podane przez Komisję w jej sprawozdaniach za 2019 r. są nazbyt optymistyczne i nie koncentrują się na rezultatach. Za jedno z najistotniejszych uchybień należy uznać to, że wskaźniki wykonania na okres 2014–2020 nie opierają się na szczegółowej logice interwencji określającej, w jaki sposób należałoby zapewnić wsparcie finansowe w ramach WPR. Przykładowo dzięki płatnościom bezpośrednim rolnicy mają co prawda bardziej stabilne dochody, lecz płatności te nie przyczyniają się do zapewnienia im odpowiedniego poziomu życia. Ponadto stwierdzono, że działania w ramach WPR mają niewielki wpływ na przeciwdziałanie zmianie klimatu.

Bezpieczeństwo i obywatelstwo: Komisja nie podaje w swoich sprawozdaniach, czy Fundusz Azylu, Migracji i Integracji jest na dobrej drodze do osiągnięcia swoich celów, ale z dostępnych informacji wynika, że odgrywa on istotną rolę i zapewnia wartość dodaną UE. Jeśli chodzi o integrację i legalną migrację, na podstawie wskaźników można stwierdzić, że osiągnięto pozytywne rezultaty. Jest jednak za wcześnie, by ocenić długofalowy wpływ Funduszu (np. pod względem różnic między migrantami i obywatelami UE w zakresie perspektyw zatrudnienia).

Globalny wymiar Europy: Komisja nie przedstawiła jak dotąd wystarczających informacji, które umożliwiłyby wnikliwą ocenę wyników dwóch instrumentów finansowania: w zakresie współpracy z krajami rozwijającymi się oraz stosunków z krajami sąsiadującymi z UE na południu i na wschodzie. Jeśli chodzi o ten drugi aspekt, w oparciu o wskaźniki można mimo to zauważyć pozytywne tendencje w zakresie ograniczania ubóstwa, edukacji, równości płci i rozwoju społecznego. Sytuacja pogarsza się natomiast w przypadku zagadnień takich jak umacnianie demokracji, praworządność i stabilność polityczna.

Kontrolerzy z zadowoleniem przyjmują ponadto fakt, że jednostki kontrolowane zrealizowały zdecydowaną większość wcześniejszych zaleceń Trybunału dotyczących poprawy wyników programów unijnych. Wciąż istnieją jednak możliwości dalszej poprawy.

Informacje ogólne

Budżet UE na lata 2014–2020 zapewnia finansowanie w wysokości 1 092 mld euro za pośrednictwem 58 programów wydatków. Kontrolerzy dobrali próbę obejmującą dziewięć spośród tych programów, na które przypada około 75% wszystkich płatności dokonanych do końca 2019 r. Trybunał w coraz większym zakresie dokonuje ocen polityk i programów unijnych pod kątem osiągniętych wyników oraz tego, czy przynoszą one wartość dodaną UE. Rezultaty tych prac kontrolnych przedstawia głównie w [sprawozdaniach specjalnych](#). W tym roku po raz pierwszy Trybunał publikuje sprawozdanie dotyczące wyników wykonania budżetu UE, w którym analizuje wyniki i postępy osiągnięte w ramach programów unijnych na koniec 2019 r. w każdym z obszarów polityki objętych wieloletnimi ramami finansowania. Zostało ono udostępnione na stronie eca.europa.eu w pierwszej kolejności w języku angielskim. To pilotażowe sprawozdanie, stanowiące część dorocznej sprawozdawczości Trybunału, uzupełnia opublikowane niedawno sprawozdanie roczne z wykonania budżetu UE za 2019 r. Jednocześnie stanowi ono odpowiedź na apel Parlamentu Europejskiego i Rady o większą ilość informacji na temat wyników osiągniętych w poszczególnych obszarach polityki unijnej.

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym sprawozdaniem

Damijan Fišer – E-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu Tel. (+352) 4398 45510 / Tel. kom. (+352) 621 552 22